

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN

Kwaliteitsonderzoek Voortgezet Onderwijs bij

**Saba Comprehensive School afdelingen Pro, Onderbouw en
Academic Education.**

Plaats : Saba
BRIN-nummer : 30GU
Datum schoolbezoek : 3 oktober 2016
Rapport vastgesteld te Tilburg op 14 november 2016

Inhoud

1	Inleiding 4
2	Bevindingen 6
3	Conclusies en afspraken 10

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 3 oktober 2016 een onderzoek uitgevoerd op de Saba Comprehensive School op de afdelingen praktijkonderwijs, onderbouw en 'academic education' naar de aspecten van de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving.

Van de afdeling mbo verschijnt een apart inspectierapport

De conclusies van dit onderzoek kunnen worden beschouwd als een integrale beoordeling op basis waarvan de scholen en hun besturen kunnen werken aan het consolideren en borgen van bestaande kwaliteit, alsmede gerichte maatregelen kunnen treffen om geconstateerde tekortkomingen op te heffen. De inspectie heeft over een periode van vijf jaar (2012-2016) jaarlijks op alle scholen aspecten van de kwaliteit van het onderwijs beoordeeld en volgt nauwgezet de verbeteractiviteiten. Dit onderzoek is het laatste in de reeks en heeft als doel vast te stellen of de school het einddoel van de Onderwijsagenda, voldoen aan alle aspecten van basiskwaliteit, heeft bereikt of heeft weten te bestendigen.

Context

In de themarapportage van maart 2014 'Onderwijsverbetering in Caribisch Nederland' heeft de inspectie de context en de omstandigheden waaronder de BES eilanden onderwijs vormgeven, uitgebreid beschreven.

Toezichthistorie

De kwaliteit van het onderwijs van de Saba Comprehensive school is sinds mei 2011 jaarlijks onderzocht. Daarnaast heeft de inspectie jaarlijks met de schoolleider en het bestuur gesproken over de voortgang van het verbetertraject in het kader van de onderwijsagenda. Na een stagnatie van het verbetertraject in 2014 leidde het kwaliteitsonderzoek van november 2015 tot de conclusie dat de school de beoogde basiskwaliteit had bereikt. Dit is beschreven in het document, *De basiskwaliteit van het primair en voortgezet onderwijs in Caribisch Nederland* (inspectie van het onderwijs, Utrecht, maart 2011).

In het huidige kwaliteitsonderzoek is de kwaliteit van het onderwijs opnieuw beoordeeld. Ze is vergeleken met de kwaliteit die in 2015 werd vastgesteld. Op deze wijze wordt in beeld gebracht in hoeverre de basiskwaliteit bestendig is en of de verbeteractiviteiten tot verdere zichtbare resultaten leiden.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek gebaseerd op het document *De Basiskwaliteit van het Primair en Voortgezet Onderwijs in Caribisch Nederland* (Inspectie van het Onderwijs, Utrecht, maart 2011). Dit document sluit aan op het Toezichtkader po/vo 2011. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke vereisten. Hoofdstuk 3 geeft de conclusies en afspraken met de school weer. Hoofdstuk 4 vermeldt de visie van het bevoegd gezag.

Onderzoeksopzet

Omdat de inspectie tijdens eerder onderzoek vaststelde dat de school al basiskwaliteit heeft bereikt, heeft het huidige onderzoek een proportioneel karakter. Dat wil zeggen dat de inspectie een selectie heeft gemaakt van te onderzoeken kwaliteitsdomeinen en –indicatoren. Tijdens het onderzoek op de Saba Comprehensive School beoordeelde de inspectie de kwaliteit van de volgende kwaliteitsdomeinen: leerprestaties¹, zorg en begeleiding en kwaliteitszorg. De aspecten pedagogisch-didactisch handelen, schoolklimaat en onderwijstijd heeft de inspectie geverifieerd.

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Analyse van documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd en die wij tijdens het schoolbezoek hebben ontvangen, te weten: de Saba Comprehensive school Guide 2016-2017, format van een individueel ontwikkelingsplan en format van een lesson-plan.
- Schoolbezoek, waarbij verschillende lessituaties in de praktijk en praktijklessen zijn geobserveerd.
- Gesprekken met de directie en de zorgcoördinator over de kwaliteit van verschillende aspecten waaronder kwaliteitszorg, leerlingenzorg.
- Gesprek met een aantal leerlingen.
- Een gesprek met leraren.
- Een eindgesprek met de directie en het bestuur na afloop van het schoolbezoek.

¹ Kwaliteitsdomeinen zoals beschreven in "De Basiskwaliteit van het Primair en Voortgezet Onderwijs in Caribisch Nederland", Inspectie van het Onderwijs, Utrecht, maart 2011

2 Bevindingen

In dit hoofdstuk beschrijft de inspectie tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. Per kwaliteitsdomein, met uitzondering van het domein Leerprestaties, wordt beschreven hoe de kwaliteit zich verhoudt tot de Nederlandse inspectienormen. Deze bevindingen worden vooralsnog niet weergegeven in de vorm van een score maar in een beschrijving van de aangetroffen kwaliteit.

Voor de leerprestaties geldt een andere benadering. De ontwikkeling van de opbrengsten wordt beschreven en vergeleken met eerdere leerresultaten van de school. Een definitieve inspectienormering voor de leerprestaties in Caribisch Nederland wordt nog ontwikkeld. Dit onderzoek is een vervolg op het kwaliteitsonderzoek van 2015. Waar de situatie ongewijzigd is, is de toelichting van het rapport van 2015 hier ook weergegeven.

Algemeen beeld

De kwaliteit van het onderwijs op de Saba Comprehensive school is stabiel en blijft zich verder verbeteren. De school behoudt haar basiskwaliteit. De examenresultaten laten een positief beeld zien al kunnen we deze resultaten van examinering volgens de systematiek van de Caribbean Examination Council (CXC) niet vergelijken met de resultaten van Nederlandse scholen. Op de school werkt een betrokken en professioneel opererend team. De leiding sluit hier op aan door de verantwoordelijkheid voor het (verbeteren) van het onderwijs dicht bij het team te leggen. De lessen zijn van voldoende niveau. De school is kleinschalig en straalt een veilige, warme sfeer uit. Het aanbod voldoet aan de normen die de inspectie daar aan stelt. Ook de zorg en begeleiding is nog steeds voldoende. Positief is de samenwerking met het EC2 (expertisecentrum onderwijszorg) voor zorg aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Aandachtpunten zijn de kwaliteitszorg en het gebruik van genormeerde toetsen.

Toelichting

Opbrengsten

De school heeft net als vorig jaar een slagingspercentage van 100 procent. Alle tien leerlingen op het voortgezet onderwijs zijn geslaagd. Zes leerlingen in de Vocational stream niveau 2 en vier leerlingen in de Academic stream. Van deze vier leerlingen zijn er twee leerlingen die hebben voldaan aan de eindtermen die gesteld zijn aan een havo diploma.

Leerstofaanbod

In het schooljaar 2015-2016 heeft de school een intensief traject doorlopen met externe ondersteuning om een programma te ontwikkelen met logische doorgaande leerlijnen per vak. Dit is inmiddels gerealiseerd en in gebruik. De school kan haar aanbod hiermee verantwoorden. Ook de modules die noodzakelijk zijn, ter aanvulling van het CSEC programma om doorstroming naar het Nederlandse hbo mogelijk te maken, zijn in het programma geïntegreerd.

Voor de studenten die kiezen voor het (voorbereidend) beroepsonderwijs biedt de school nu een combinatie aan van vmbo en mbo. In feite worden zij na het tweede leerjaar toegelaten tot het mbo, maar zij volgen ook nog algemeen vormende vakken zoals Engels en rekenen/wiskunde. Het ministerie heeft de school toestemming gegeven om dit programma nog een jaar aan te bieden. In het schooljaar 2018-2019 wordt de Caribbean Vocational Qualification (CVQ) geïmplementeerd. Dit nieuwe systeem van beroepsonderwijs wordt dan vanaf

het derde leerjaar aangeboden en is vergelijkbaar met het mbo. Op dit moment volgen de studenten naast het beroepsprogramma van het CVQ, indien mogelijk extra vakken uit het CSEC (de theoretische leerlijn, vergelijkbaar met havo). Bij voorkeur zullen de studenten examen doen in de vakken Engels, rekenen/wiskunde en een vak uit de beroepspraktijk, bijvoorbeeld technisch tekenen.

In plaats van het onderbouwprogramma volgens de Nederlandse kerndoelen is het Caribische CCSLC (Caribbean Certificate, of Secondary Level Competence) voor de gehele school ingevoerd. De leerlingen die nu in klas 1 en klas 2 zitten hebben hier al mee te maken. Dit onderbouwprogramma wordt afgesloten met een centraal examen. In samenwerking met de school op Sint Eustatius en de Rijksdienst voor Caribisch Nederland (RCN) bereidt de school een voorstel voor betreffende deze onderwijsvernieuwing. Dit zal vervolgens door OCW moeten worden goedgekeurd.

Voor leerlingen met taal en leesproblematiek werkt de school met een nieuw ontwikkeld dyslexieprotocol. Alle leerlingen worden getest en krijgen waar nodig aanvullende diagnostiek. Leerlingen met leesproblemen kunnen in samenspraak met EC2 een apart Engelstalig leesprogramma (Hill RAP) doorlopen.

Praktijkonderwijs

Het leerstofaanbod van het praktijkonderwijs is verder ontwikkeld en sluit aan bij de individuele ontwikkeling van de leerling. Het wordt vastgelegd in een individueel ontwikkelplan. Het aanbod is meer op maat gemaakt.

Een centraal element in de beoordeling van het onderwijs en leren in het praktijkonderwijs is de wijze waarop scholen in de afgelopen jaren de individuele leerroute van leerlingen hebben ingericht. Het werken met een individueel ontwikkelplan (IOP) moet in de lespraktijk herkenbaar zijn. Daarbij is het van belang dat de uitgangssituatie wordt weergegeven met het intelligentieniveau en de bevorderende en belemmerende factoren. Van hieruit wordt een eindperspectief opgesteld dat past bij de wensen en mogelijkheden van de leerling. Vervolgens kan de leerroute worden samengesteld met tussendoelen die zijn gekoppeld aan het aanbod dat de leerling ontvangt. Belangrijke aandachtspunten daarbij zijn de keuzes die de school en de leerlingen maken. Bovendien moet het leerstofaanbod bepaald worden door de competenties en verschillende vaardigheden die voor het eindperspectief, noodzakelijk zijn. Ook de vaardigheden die een leerling nodig heeft om binnen de domeinen van het praktijkonderwijs (wonen, werken, vrijetijdsbesteding en burgerschap) te kunnen functioneren, dienen in het leerstofaanbod opgenomen te zijn.

In de bovenbouwgroepen (de uitstroomfase) zal dit aanbod duidelijk zichtbaar moeten zijn in relatie met het uitstroomprofiel van de leerling. Uit documenten, gesprekken, leerlingendossiers, portfolio's, IOP's/OPP's en lesobservaties blijkt dat de school nog volop bezig is bovenstaand proces vorm en inhoud te geven.

Onderwijstijd

Evenals in de eerdere jaren voldoet de onderwijstijd aan de wettelijke eisen. De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken. Er heeft weinig lesuitval plaatsgevonden.

Schoolklimaat

Het schoolklimaat voldoet evenals in 2014 en 2015 aan de basiskwaliteit. De Saba Comprehensive is een kleine school waar iedereen elkaar kent en een grote betrokkenheid is ten opzichte van elkaar. Er is rust op en om de school maar ook de lessen verlopen ordelijk. Leraren en leerlingen gaan respectvol met elkaar om. Problemen worden besproken en als er gepest wordt, wordt er direct naar een oplossing gezocht. Leerlingen voelen zich over het algemeen vrij om zaken aan te kaarten of te bespreken.

Pedagogisch-didactisch handelen

Dit kwaliteitsdomein voldeed al aan de basiskwaliteit. De school heeft afgelopen jaar veel aandacht besteed aan de kwaliteit van het lesgeven in de klas, het verhogen van de actieve betrokkenheid van leerlingen en differentiatie. Zo hebben er nascholingsactiviteiten voor docenten plaatsgevonden onder begeleiding van externen. De school is in het schooljaar 2015 -2016 verder gegaan op de ingezette weg. Tijdens de lesbezoeken hebben wij goed voorbereide lessen gezien. De doelen van de lessen zijn in die voorbereidingen opgenomen en komen terug in de lessen. De opbouw van de les is duidelijk en de sfeer is prettig. Leerlingen zijn over het algemeen actief betrokken. Kansen liggen er nog bij meer interactie tussen leerlingen en docenten. De docenten zijn nu vaak nog hard aan het werk en dus veel aan het woord. Bovendien stimuleert de interactie en het samenwerkend leren de taalontwikkeling en vergroot het de woordenschat van de leerlingen. Het differentiëren in de les is op de Saba Comprehensive school ook nog niet stevig ingebed. Het idee van 'flipping the classroom' waar vorig schooljaar door een docent mee is begonnen, kan hier bijvoorbeeld een rol inspelen. Maar zowel tijdens de uitleg als bij de verwerking kan het onderwijs meer afgestemd worden op de verschillen tussen leerlingen. Het bij elkaar in de klas kijken en misschien samen lessen voorbereiden is nog niet van de grond gekomen maar kan voorzien in meer reflectie op het lesgeven en van elkaar leren.

Zorg en begeleiding

In het schooljaar 2014-2015 is een werkzame zorg- en begeleidingsstructuur opgezet. In 2015 kreeg ook dit kwaliteitsdomein basiskwaliteit.

De school volgt de ontwikkelingen rondom een leerling. In het logboek van Presentis, digitaal leerlingvolgsysteem, wordt dit bijgehouden. Inmiddels werken alle docenten met dit systeem en kunnen ook de ouders hierop inloggen. Het is de bedoeling dat ook het primair onderwijs, EC2 en het SKJ op Saba gaan werken met dit leerlingvolgsysteem zodat informatieoverdracht tussen de verschillende schoolsoorten gemakkelijk verloopt.

De school heeft gestandaardiseerde en genormeerde Engelstalige toetsen (Terra Nova) aangeschaft en geïmplementeerd. De resultaten zijn geanalyseerd. Met name de wiskundetoets is volgens de school minder geschikt. Vooral nog gebruikt de school alle toetsen van Terra Nova.

De school heeft een zorgplan waarin de zorg en begeleidingsstructuur helder is beschreven. Mentoren spelen een centrale rol in de begeleiding van de leerlingen. Zij zijn verantwoordelijk voor het volgen van de sociaal emotionele ontwikkeling en de leervorderingen van de leerlingen. Zij signaleren tevens (eventuele) achterstanden en bespreken die in het 'kleine zorgteamoverleg', waar de zorgcoördinator, de mentor en een functionaris vanuit EC2 aanwezig is. Daarna kan de leerling hulp binnen of buiten de school ontvangen.

De Saba Comprehensive School kent een zorgzame cultuur en de zorg voor leerlingen die extra ondersteuningsbehoeften hebben, is systematisch en planmatig. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben worden individuele ontwikkelplannen opgesteld.

De samenwerking met het EC2 is intensief en laagdrempelig. Er zijn afspraken met het EC2 (expertisecentrum leerlingenzorg) over de ondersteuning van leerlingen die extra zorg nodig.

Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg op de SCS heeft de basiskwaliteit bereikt. Het is duidelijk waar de schoolleiding met de school naar toe wil. Er is een onderwijskundige koers uitgezet die vertaald is in een plan van aanpak 2011-2017. Jaarlijks worden de

resultaten daarvan geëvalueerd. De school heeft zicht op de leerresultaten, die worden besproken, geanalyseerd en er worden conclusies uit getrokken. Teamleiders bezoeken lessen en de bevindingen worden met docenten besproken. Er is een kijkwijzer en er zijn formats voor de voorbereiding van de lessen. Een prima werkwijze is dat de schoolleiding van de docenten vraagt om de lessen door leerlingen te laten evalueren. De wijze waarop de docenten dat doen is vrij maar de gegevens moeten beschikbaar zijn tijdens de functioneringsgesprekken. De school kan dit compleet maken met een analyse van het didactisch handelen op teamniveau, die ontbreekt nog. De borging van ingezet beleid kan wat scherper. Er is veel ontwikkeld op de school maar de procedures en verantwoordelijkheden rondom vastgelegd beleid kunnen beter worden vastgelegd. Het gaat over afspraken en procedures waarmee de school de kwaliteit van het onderwijsleerproces behoudt.

3 Conclusies en afspraken

Onderwijskwaliteit

Het onderwijs op de Saba Comprehensive School heeft basiskwaliteit.

Naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

Vervolgtoezicht

De inspectie heeft geen redenen om het toezicht met de huidige intensiteit van twee bezoeken per jaar te blijven uitvoeren. Tenzij de inspectie aanleiding heeft het toezicht opnieuw te intensiveren, zal de school eens per jaar worden bezocht, het ene jaar in de vorm van een voortgangsgesprek over de schoolontwikkeling, het andere jaar met een kwaliteitsonderzoek. Het kwaliteitsonderzoek zal vanaf dan worden uitgevoerd met het vernieuwde onderzoekskader. Voor 2017 is een voortgangsgesprek voorzien, naar aanleiding van een verantwoording van de directie over de ontwikkeling van de kwaliteit. Het eerstvolgende kwaliteitsonderzoek vindt plaats in 2018.